

STOCKHOLMSKÄLLAN

► LÄS MER OM DET GAMLA STOCKHOLM PÅ STOCKHOLMSKÄLLAN: www.stockholmskallan.se

Strindbergs betyg på grannarna

■ ■ Banérgatan, Grevgatan, Humlegårdsgatan, Karlavägen, Narvavägen, Storgatan, Östermalmsgatan... Dessa gator har något gemensamt förutom att de ligger på Östermalm: August Strindberg har bott på dem alla. Under en stor del av sitt vuxna liv i Stockholm bodde författaren i stadsdelen.

Text: Lena Karlsson

Östermalms hette tidigare Ladugårdslandet och precis som namnet antyder har det inte alltid varit så fashionabelt som idag. När Strindberg bodde där under delar av 1870- och 80-talen var vissa kvarter mer att betrakta som kåkbebyggelse. Bostadsbristen var stor och i de enkla trähusen trängdes ofta många människor i ett enda rum. På grund av den stora misären drabbades Ladugårdslandet extra hårt av den stora koleraepidemin några decennier tidigare och närmare 8% av invånarna dog.

”Han har en stor röd rusande galning till hund, som kommer skällande i trappan. Ägaren synes betrakta huset som sitt och oss andra som inbrottstjuvar och låter därför bevaka trapporna av detta monster.”

Som nygift med Siri von Essen bodde Strindberg på Biblioteksgatan precis vid

Östermalmsgatan 23 (nuvarande 63) och Storgatan 11.

EFTER EN LÅNG exil, Strindberg bodde utomlands perioder av 1880- och 90-talen, var han 1899 tillbaka på Östermalm och ett möblerat rum på Narvavägen. Stads-

delen var då helt förändrad och borta var de flesta trähusen. Strandvägen med sina vackra hus och stora våningar stod klar för att ta emot författaren på hans morgonpromenader.

Strindberg blev inte långvarig i rummet på Narvavägen. Efter bara ett par månader flyttade han till Banérgatan 31 och två rum på nedre botten. Där stannade han inte heller så länge. I maj 1901 gifte han sig med skådespelerskan Harriet Bosse och de båda flyttade in i en stor våning vid Karlaplan i hörnet Narvavägen/Karlavägen. Huset var då nybyggt och den vackra, slottslignande fastigheten med sin tegelfasad skulle Strindberg komma att kalla Röda huset.

LÄGENHETEN LÅG HÖGT upp och utsikten var milsvid över Ladugårdsgärdet eftersom den norra delen av Karlavägen ännu inte var bebyggd. Huset användes som inspirationskälla i flera av Strindbergs verk, bland annat i *Ensam*. Han berättar så här om sin granne i våningen under: ”Han har en stor röd rusande galning till hund, som kommer skällande i trappan. Ägaren synes betrakta huset som sitt och oss andra som inbrottstjuvar och låter därför bevaka trapporna av detta monster till gårdvar.” Andra grannar verkar ha varit behagligare: ”Vägg om vägg med mig i ett annat hus bor en sångerska som sjunger för mig mycket vackert, och hon har en väninna som kommer och spelar Beethoven för mig; det är mina bästa grannar...”

FOTO: STOCKHOLMSKÄLLAN

Narvavägen och Karlavägen är några av de adresser som föll Strindberg i smaken när han skulle flytta.